

Kőszeg Ferenc köszöntése 2006. december 13-án,
abból az alkalomból, hogy a Helsinki Bizottság
elnöki székét írói karosszékre cseréli

Kedves Feri, kedves Barátaink, Kollégáink Vendégeink!

Engedjétek meg, hogy egy idézettel kezdjem:

„Ó, kisbaszom, mondja az aranyfogú, nagytetű nő a cukrásznak, aki éppen vissza készül adni az ipart, mert ennek a dolognak, ami a cukrászat, ennek vége, és csak a rákkeltés van meg a füsséskapdibe van; ó kisbaszom, dehogyis visszaadni kell, hanem esküvői tortára kell szakosodni, annyi az esküvő, mint a bánatom, nem győzni dobhártyával, ahogyan teledudálják a várost szombat délután a boldogságukkal, márpedig a boldogság olyan, mint a jerikói rózsa, torta nélkül nem ér semmit, elhiheti nekem a cukrász úr , ha visszaadja, ha nem. Vegyük például az én lányom tortáját.”¹

Vagy vegyük például “Szegezt” a III/III-as megfigyeltjét, Kőszeg Ferit, most, amikor félig-meddig “visszaadja az ipart”, s egyben szakosodik, tortára, nekünk, sütni fog, bizony, soha nem látott bonyolultságú (szellemi) költeményeket. Várunk fanyar ribizlit, rejtelmes karamellt, dühöngően sűrű, ellenállhatatlan párizsi krémeket, kevés habot de rafinált felhangokat, mellékízeket, rendőrt és rabot marcipánból, várjuk, hogy mit fejében kisüt,

---

¹ Parti Nagy Lajos: Grátis Dolorisz in: A fagyott kutya lába, Magvető, 2006, 78. old.

tollával élénk találja, bár lúdtoll lesz az, nem tojás-fehérjét terít piskótán, hanem árkuson ró majd sorokat.

Pályaváltást köszöntünk itt, kedves egybegyűltek, Feri új alakot ölt, midőn a Helsinki Bizottság elnöki székét (melybe több mint egy évtizeden át életet lehelt) az írói karosszékre váltja, hogy abban Kormossal, Molnárral, Pörgével s az alternatív európai kulturális fórum többi szervezőjével, újra találkozzon, függetlenül attól velünk vannak-e még, vagy már előre indultak, mint Kormos, kit mi Bence György néven ismertünk.

Örömmel nyugtázom Feri döntését, régóta ösztökéltem, írjon, szánjon időt Magára és a történelemre (kissé összefonódtak, ugye?!), mert hangja összetéveszthetetlen lesz, tudjuk ezt már Beszélő ideje óta.

Mégis, mielőtt elégedetten döntenénk poharunk, hadd szóljak még egy-két személyes szót a helsinki korszakról - sajátos szempont elismerem, a félig kívülálló jogművelőé.

Hogy mit respektáltam oly nagyon elnöki működéséből, arról beszéljünk, pirulás nélkül, tárgyilagosan, mint egy beadványban, öt kis francia bekezdés – nem teljes lista, íme:

- *a kompetenciáját:* hogy megtanulta, megértette, alkotóan alkalmazta a jogot, hogy vitapartnerre volt bármely felkészült fiatal kollégájának,

- *a lelkiismeretességét:* megannyi konferencián hallottam beszámolóit a magyar törzsi rituálékról,

jogszabályzsungelünkről, élet és könyvek feszültségeiről. Adatgazdagságuk, precizitásuk és naprakészségük lenyűgözött. Nem lehetett félreérteni.

- *a hajlíthatatlanságát:* nem kötött kompromisszumot, a barátság, a jóviszony, az összekacsintás kedvéért. Nem érdekelte, milyen érdeket sért, ha szakmailag megalapozott volt, mit követelt. (Megjegyzem az egész magyar idegenrendészetet átalakították a Bizottság fellépése nyomán. Eltűnt a kerepestarcsai tábor.)

- *a távolságtartás és szolidaritás tévedhetetlenül érvényesülő mértékét:* nem csinált úgy, mintha a Helsinkai Bizottság segítségével megmentett, önkénytől, rabságtól, hazatoloncolástól megóvott személyek közül való lenne, nem, Kőszeg Ferenc önmaga volt ezekben a csatákban, nem leereszkedett és nem elvegyült. Az egyszeri individuum szolidáris volt a másik egyszeri individuummal, vagy - a politikai viták során, parlamentben, lobbizáskor – az emberi jogok védelmezője tárgyalt a hatalom képviselőjével, még akkor is ha egyébként pártbeli társáról, vagy a Helsinkai Bizottság tréningjeinek résztvevőiről volt szó.

- Az ötödik legyen a *közösségteremtés*, ahogyan a Helsinkai Bizottságban dolgozók kebelén belüli, valamint a stáb és a Bizottság támogatói közötti kapcsolatokat személye révén formálta. Könnyedség, közvetlenség és szakmai igényesség elegyének látom ezt az erőt. Maga a félelemmentes élet, rend uralom nélkül, az ideális anarchia.

Kedves Barátaim! Nincs kétség, afelől, hogy mindez folytatódni fog, hiszen kik Feri tisztét átveszik, mellette váltak elismert

szakemberekké. Mind Márta, mind András hosszú ideje tanúja volt annak, miképp keveredik elvi és gyakorlati eredményességgel: nem kétséges, hogy megfigyeléseiket 2007 januárjától már mint társelnökök is kamatoztatni fogják. Sok sikert kívánok nekik.

Feri kedves, hozzád fordulva pedig, javaslom, ha szembejön az aranyfogú, nagytestű nő, s óva int az ipar visszaadásától, mondd neki, aranyom nincs itt arról szó, épp csak irányt váltok, megfogadtam tanácsát, tortákat fogok sütni, szellemi csemegéket.

Ígérhetem, sorban állunk majd pultod előtt!

Egészségünkre!

Nagy Boldizsár

